Тетяна Ладубець

3 дітьми до неба!

У цій книжечці розповідається про віру жінок, які виношують дітей і про те, як важливо, всупереч різним обставинам, зберегти життя, незважаючи ні на що. Її героїні перебували часом в дуже складних обставинах, але не вчинили непоправного і тепер дякують Богові за своїх літочок.

Тож нехай ця маленька збірочка допоможе тим, хто буде перебувати в кризі і матиме сумніви через проблеми зі здоров'ям, коли опиниться у безвихідному становищі, щоб тоді прийняти правильне рішення і обрати життя.

Для широкого кола читачів, які мають страх Божий.

На обкладинці Іван і Наталя Коваль з діточками (село Гірське на Львівщині)

[©] Тетяна Ладубець, 2023

Передмова

За часів Богдана Хмельницького в Україні проживало 3 млн людей, а через 100 років вже було 6 млн. У 1800 році було 9 млн, а після цього стався великий приріст населення, бо в 1900 році було вже 32 млн українців. Тоді народжуваність в Україні була на рівні з Китаєм.

У 1927 році з тисячі чоловіків 967 одружилися на українках, а з тисячі шлюбів було тільки два розлучення. У містах жило 13 % населення, а решта працювали на землі. Тільки 6 % мали понад 60 років, а решта була молодь.

Великий приріст населення тривав до тридцятих років, однак Перша світова війна, а після неї більшовицький терор знищили 8 млн українців. У 1921—1923 роках комуністи організували голодомор в Харківській, Донецькій, Луганській і Херсонській областях, який забрав життя 3,5 млн українців! Ще страшнішим був голодомор в Україні 1932—1933 років, коли загинуло понад 14 млн людей!

У Другій світовій війні загинуло 9 млн українців, а ще 5 млн втекли з України. Також у 1946—1947 роках був спланований голодомор, який

забрав 2,5 млн людських душ! Цей геноцид українського народу робили комуністи через те, що народ відчайдушно чинив опір проти безбожних московських варварів.

У Харківській та Вінницькій областях були випадки, коли молоді українські жінки з немовлятами на руках кидалися проти кінноти російських загарбників, щоб зупинити насильство над народом і захистити свою землю, свою Церкву!

Ісус Христос каже, що нема більшої любові, як віддати своє життя заради спасіння свого ближнього (Ів 15:13). Цей героїчний приклад українських жінок повинен заохочувати нинішнє покоління «проти вітру перти, проти хвиль плисти, сміло, аж до смерті хрест важкий нести», як писав Франко. Тобто: я не п'ю, не курю, не матюкаюся і не роблю аборти, бо я не москаль!

Наш Великий і Праведний Митрополит Андрей Шептицький заохочував народжувати не менше трьох дітей в кожній родині, бо при двох дітях вимирає нація. Святий Іван Павло ІІ казав, що народ який вбиває своїх дітей, не буде мати майбутнього.

Аборт і уникання вагітності однаково важкий гріх, тільки різні наслідки, але в обидвох випадках у небі не буде дітей. Кожен з нас стане на Страшному Суді і буде перед Богом відповідати за всі вчинки свого життя, а потім вічність — для праведних

в небі, для грішних – в пеклі. Рятуймо свої душі, поки не пізно!

Сьогодні, з огляду на те, що робиться на нашій землі треба народжувати не менше п'яти дітей, щоб Україна стала могутньою християнською Державою. І тоді буде Боже благословення над нашим народом.

Дякую, пані Тетяні Ладубець за ці неймовірні свідчення, за її відвагу рятувати життя маленьких дітей. Це взірець української жінки-лікаря, яка має совість і чесно виконує свій обов'язок перед Богом і людьми.

На той світ ніхто не забере хату, машину чи гроші, а тільки діти в небі будуть вічно дякувати батькам за дар життя. Хай Господь благословить всіх, хто буде читати цю книжечку, щоб вона спричинилася до демографічного вибуху в нашому народі на славу Божу, на честь Марії, на спасіння нам і рідній Україні!

Ісус мій Бог – Марія моя Мати.

Я дитина Божа.

Радість у Господі – не моя сила!

Мій вибір – життя!

Чому я взялася написати цю книжечку і викласти кілька історій моїх пацієнток? Річ у тім, що в своїй роботі лікаря-гінеколога я керуюся християнськими принципами. Завжди, а особливо в найскладніших випадках, прошу Бога скеровувати мене так, щоб виконувати Його волю. Коли трапляються, на перший погляд, безнадійні обставини і жінки не вірять у те, що їхні діти будуть жити чи одужають, завжди раджу їм звертатися до Бога. Розповідаю, як зцілює молитва і Святе Причастя, а тому відбуваються дива. Одне за одним!

Як медик розумію і завше наголошую, що необхідно обстежуватися, лікуватися, виконувати приписи лікарів, приймати ліки, але водночас не переставати довіряти Всевишньому, навіть у безнадійних обставинах, коли медицина говорить, що це неможливо

Я народилася 6 квітня 1979 року. Засади християнського способу життя мені найбільше заклали в сім'ї — батьки й особливо бабуся, яка навчила мене берегти свою душу, сповідатися, виправляти свої гріхи і вірити в Бога. Прийти до церкви для мене спочатку було обов'язком, але потім я без цього вже не могла. У п'ятому класі вступила до Марійської дружини. Під впливом почутого й побаченого моя віра зростала.

Ще школяркою я почала усвідомлювати, що Бог дає життя і тільки Він має право його забрати. До більш глибокої віри й любові до Бога мене привела в селі Чишки, біля Львова, шкільна катехитка Надія Калавур, яка зараз проживає в Бучачі. Я почала задумуватися, як це важливо — цінувати дар життя. Багато розмірковувала про Божу заповідь «Не вбий!»

Коли постала перед вибором професії, то вирішила стати лікарем. Вступила до медуніверситету. Хоча в мій час це було непросто, я таки потрапила на державну форму. На третьому курсі почала ходити на нічні чергування у пологовий. Навчилася поєднувати роботу з навчанням. Через рік обрала спеціалізацію акушера-гінеколога, хоча на неї було важко потрапити. Більш реально було, до прикладу, стати санітарним лікарем. Але мені Бог допоміг.

Упродовж усього навчання в медуніверситеті я ставила собі запитання: що зможу робити, аби допомагати людям? Перша така нагода не забарилася ще у студентські роки. Моя родичка завагітніла вдруге. Цього разу двійнею. І в їхній родині постало питання: «Як тих дітей поставити на ноги? Що буде?» Я підтримала родичку. Наголосила, що аборт—це вбивство, а «Не вбивай!»—заповідь Божа. Тому не можна самій вирішувати, чи дітям бути, чи не бути, якщо їх уже дав Бог. Сама дивувалася

зі своєї сміливості і категоричності. Це були перші діти, яких мені вдалося вибороти.

У 2002 році я закінчила навчання і пішла працювати в перинатальний центр у Львові. Відразу потрапила в гінекологію, де робили аборти. Для мене це було великим злом. Невдовзі звернулася до завідувача з тим, що не можу там працювати. Коли сказала, що не буду робити абортів, мене не зрозуміли колеги: «А як ти будеш працювати лікарем? Хто не робить абортів, лікарем ніколи не буде. Та ми теж не хочемо цього робити». Я попросила перевести мене на записи в історіях пацієнток. Завідувач згодився.

За час роботи у гінекологічному відділенні я мала справу лише зі скеруваннями на аборт. За приписами дільничних виписувала їх у певне відділення гінекології. Але з кожною жінкою, яка до мене приходила, провадила бесіду. Не всі слухали мене, не всі йшли на контакт. Проте тішуся, що врятованих дітей є дуже багато, бо були жінки, які тоді мене послухали і не зробили аборт. За ті двадцять років жодна з них не підійшла згодом до мене і не дорікнула: «Ви мене переконали зберегти дитину, а вона виявилася хворою»...

Ті, які виховують дітей із синдромом Дауна чи з гідроцефалією, кажуть: «Ми не знаємо, як би ми жили без цієї дитини». Вже не кажу про випадки,

коли жінки відмовилися від аборту й народили здорових дітей.

Часто чуємо типові фрази: «нащо мені третя дитина?», «нащо друга?», «ми не готові», «заскоро», «запізно». Я впевнена: якби жінок у кризові моменти було б кому вчасно підтримати, і якби Церква активніше порушувала питання переривання вагітності, аби донести кожній жінці, що це — важкий гріх, то абортів таки було б менше. Не один раз мені довелося терпіти насмішки, знущання, зневагу і погрози за те, що я допомагаю вагітним жінкам рятувати дітей.

Мої спостереження свідчать, що життя дитини повністю в руках Божих. Тому важливо просити Бога, молитися і вірити, що народиться здорова дитина. Жінкам, які в мене консультуються, не раджу скринінги, попри те, що це приписи сучасних медичних протоколів, адже коли жінка, незалежно від результатів скринінгу, вирішує зберегти життя, то ці діагностування спричиняють лише додаткові хвилювання, а результати, як знаємо, бувають хибні.

У цій книжці я хочу поділитися реальними історіями з життя моїх пацієнток, більшість яких об'єднує те, що, попри цілком різні діагнози, усталені уявлення, думки оточення, долі, вони зберегли життя своїх зачатих дітей і пересвідчилися, що в цьому — важливий і глибинний сенс.

Також тут ε кілька історій з життя моїх рідних, які на власному прикладі переконалися в тому, як діє Бог, коли ми Йому довіряємо. Усі описані епізоди для мене дуже цінні й промовисті. Тому свою книжку присвячую насамперед цим людям, які в складних, а часто в дуже непростих обставинах довірилися Богові, особливо тим, які зберегли життя своїх дітей.

Також присвячую її своїм батькам — Петрові й Марії Ладубець, бабусям Марії Ладубець і Ганні Дорощак, катехитці, які навчили мене щоденно вибирати життя з Христом. Присвячую своїй сім'ї — чоловікові Ігорю й донькам Вікторії та Софії, які мене підтримували й вболівали за те, аби мені вдалося видати цю свою першу книжечку.

В особливий спосіб присвячую її своїм духівникам, які на різних етапах мого життя формували мене та власною підтримкою завжди допомагають не зламатися і не засумніватися у правильності свого вибору — за будь-яких обставин стати лікарем, який у своїй роботі завжди дотримується християнських принципів. Це владика Степан Сус, з яким разом виросли, о. Михайло Тимків, о. Тарас Чорний, о. Петро Рак, ієромонах Юстин Бойко, о. Петро Салагуб, о. Ігор Цар.

Молитва священника

1. У власному житті маю чимало доказів того, як діє Бог. У 2001 році я народила першу доньку, а через місяць занедужала: відчула різкий біль у попереку. Виявилося, що мені защемило грижу. Ноги оніміли. Важко, фактично неможливо було встати з ліжка, взяти дитину. Ми порадилися з чоловіком і вирішили їхати до отця Михайла Тимківа, пароха церкви св. Параскеви села Лисиничі, УГКЦ, капелана Обласного госпіталю ветеранів війни та репресованих ім. Ю. Липи, який читає молитви на оздоровлення. Чоловік заніс мене до автомобіля. Отець Михайло під час молитви провів по моєму хребту церковним списом. Біль минув. Назад до машини я вже дійшла сама. Завдяки молитвам отримала повне оздоровлення. Це перше диво, яке стало для мене можливим через сильну віру.

Дочекатися пологів

2. У 2005 році до мене за порадою отця-студита Юстина Бойка звернулася Ірина. Вона була вагітною вдруге. Перша дитина народилася цілком здорова. А тепер медики виявили множинні вади розвитку плоду, несумісні з життям. Ірина була розгублена й не знала, що робити. Лікарі відправляли її на переривання вагітності, та жінка вагалася, адже усвідомлювала, що аборт — це великий

гріх. Після щирої Сповіді у храмі твердо вирішила зберегти вагітність. У цьому я підтримала Ірину. Ми порозмовляли, і вона вирішила дочекатися пологів. Я пояснила Ірині, що коли дитинка має померти, то це станеться у будь-який час, навіть після народження.

Так і сталося. Якось у вихідний Ірина мені зателефонувала й сказала, що не чує рухів плоду. УЗД підтвердила, що дитина завмерла. Пологи ми викликали штучно. Дитина справді мала множинні вади. Ірина була дуже вдячна, що я її підтримала у такий час і що вона не взяла гріха на душу й повністю довірилася Богові.

Немовлятко вхопилося за життя

3. Це дуже зворушлива історія відчайдушної боротьби за дитину. Здається, це було у 2006 році. Наталя двічі готувалася стати мамою, і двічі приблизно на сьомому місяці вагітності все закінчувалося дуже сумно. Першого разу стався мимовільний викидень і так швидко, що Наталя навіть не встигала доїхати до пологового. Другого разу вона лежала у лікарні на збереженні, однак дитина померла недоношеною.

Під час третьої вагітності в Наталі на двадцять восьмому тижні відійшли води і вночі почалися пологи. Ми знали про попередні випадки, тому

запросили отця Михайла Тимківа, щоб він встиг принаймні охрестити немовля. Священник приїхав відразу після народження дитини. Хлопчик важив 900 г, був у тяжкому стані, з дихальними розладами. Під час молитви дитина добре реагувала, у неї з'являлися рухи, крик. Починалася боротьба за життя. Це було ознакою того, що дитина житиме. І справді так сталося. Хлопчика назвали Степаном.

Ніколи не думала, що колись зустрінуся з ним. Минуло десять років, мене запросили на ювілей родички, де з батьками був дуже жвавий хлопчик Степанко, у якому я, звісно, не могла впізнати те недоношене маля з пологового будинку. Лише звернула увагу, що дитина дуже активна.

«Ти забула? Це ж той Степанко, якого ми хрестили вночі в лікарні!» – пояснила моя родичка. Тоді я дізналася, що Степанко хоч і пізніше почав ходити, пізніше говорити, але після трьох років діяльність його організму почала суттєво покращуватися. У шість років хлопчик разом зі своїми ровесниками пішов до школи, а вже в десять я бачила перед собою активну здорову дитину, яка успішно вчиться, ходить до музичної школи. А все почалося з того дива, коли дитинка в момент молитви священника вхопилася за життя!

Диво від святого Миколая

4. Квітень 2006 року. До мене звернулася вагітна Оксана, яка раніше передчасно народила двоє дітей, і які в скорому часі померли. Тепер у медико-генетичному центрі в дитинки підозрювали синдром Поттера — відсутність нирок і сечового міхура. Термін вагітності — 18 тижнів. Оксані пояснили, що має два тижні, аби перервати цю вагітність, адже за медичними показами це можна робити до 20 тижнів.

Ми пішли на ультразвук, де, окрім лікаря УЗД, був присутній доцент кафедри і завідувачка нашої ультразвукової діагностики. Вони підтверджують синдром Поттера. А що пропонують жінці? Її запевняють, що дива бувають, що Бог добрий. Просять не поспішати переривати вагітність: «Прийдіть-но на повторний огляд через два тижні». Виходимо з вагітною у коридор, і мені на думку спадає Дев'ятниця до св. Миколая. Починаємо молитися разом. Біля нас сидить зовсім чужа жінка, але вона також має книжечку з цією дев'ятницею.

І так випало, що саме на дев'ятий день цих молитов жінці треба їхати по скерування на переривання вагітності. Оксана каже, якщо діагноз підтвердиться, то вона цього не переживе... Ми молимося і знову йдемо на ультразвук. Він показує, що є дві нирки і є сечовий міхур. На мене дивляться мої колеги й запитують: «Де ви були, що

робили?» і роблять висновок: «Що ж, медицина — наука не точна». Наступний ультразвук у 30 тижнів підтверджує наявність нирок і сечового міхура.

У той час я вже теж була вагітна, але ще встигла перед декретною відпусткою прийняти ці пологи. Жінка без будь-яких ускладнень народила дівчинку. Знаю, що в медико-генетичному центрі вади діагностують із високою точністю, тому якщо там зробили такий висновок — я впевнена, що так і було. Але над нами ε хтось сильніший — це Бог!

Дворога матка – не вирок

5. У 2007 році до відділення гінекології поклали жінку на 18-му тижні вагітності із загрозою викидню. У неї був діагноз «дворога матка». Це така фізіологічна будова матки, коли в одному з її рогів розвивається вагітність, що часто закінчується передчасними пологами. Дитині бракує місця, щоб розміститися, і вона не так лягає. Але діти з такої матки мають шанс на життя. Найгірший варіант при дворогій матці – коли дитина лежить упоперек між двома рогами.

У моєї пацієнтки дитя було складене вдвоє. Клінічно виглядало, що шансів на життя нема й вагітність радше закінчиться викиднем. Вагітна почала відчувати постійні болі. Їй порадили йти додому і чекати

Перед тим вона зайшла до мене. Розповіла, що має значно старшого чоловіка і дуже хотіла б народити йому цю дитинку. З нею він одружений удруге й вони в церкві не вінчані, бо чоловік уже мав церковний шлюб з першою дружиною. Я порадила звернутися до церковного трибуналу, адже є випадки, коли Церква дає уневажнення попереднього шлюбу. І виявилося, що в їхньому випадку підстави для цього справді були й подружжя таки повінчалося.

У тридцять тижнів вагітності жінка зателефонувала, що в неї відійшли води. Приїхала в пологовий і ми її прооперували. Дитина народилася здоровою, дихала самостійно. Бог добрий!

Зупинилась кровотеча

6. Другий випадок був у 2008 році, коли в мене несподівано виявили апоплексію яйника (раптовий розрив тканини яйника, що супроводжується рясним крововиливом у черевну порожнину та сильним різким болем). Це було за два дні до запланованої сімейної поїздки на море в Туреччину. Було очевидно, що операції не уникнути. Але перед тим я вирішила знову звернутися до отця Михайла.

Після його молитов зникла потреба їхати в лікарню. Я почувалася значно краще. Слава Богу, наступного дня на УЗД попереднього діагнозу не підтвердили. І через день ми з чоловіком, як і планували,

поїхали відпочивати. Я засмагала на сонці два тижні, але це ніяк не позначилося на моєму здоров'ї.

Треба прошати

7. У 2010 році Вікторія, дружина мого брата, приїхала на пологи вночі. За прогнозом, дитина мала би бути велика. Вікторія народжувала цілу ніч. У неї почало зникати серцебиття. Перевели в операційну. Під час інтубування блювотні маси і шлунковий вміст потрапили 18-річній породіллі в легені. Вона почала помирати: посиніла, її сатурація впала спочатку до шістдесяти, потім до сорока. Дитина встигла народитися через операцію.

Викликаємо завідувача, лікаря-анестезіолога, головного реаніматолога Львівщини. Вікторію починають вентилювати, вводити необхідні препарати, відсмоктувати блювотні маси. Головний реаніматолог, дізнавшись, що це моя родичка, сказав, що йому дуже шкода, але породілля не житиме. Рентген-знімок показав забиті їжею дрібні бронхи. Введення ліків для відкриття легень ефекту не дало. Сатурація продовжує падати. Рішення медиків: «На апараті зможемо протримати ще годину-дві. Кличте чоловіка, хай прощається».

Також запрошуємо отця Михайла, який читає багато молитов, уділяє Єлеопомазання, проводить по тілу церковним списом — і в породіллі з'являється

рум'янець. Апарати, до яких була під'єднана Вікторія, сигналізують про позитивні зміни. За якийсь час робимо повторний рентген, обстеження. Легені запрацювали. Вже в коридорі священник мені каже, що коли Вікторія отямиться, їй конче потрібні Сповідь і Причастя.

Після завершення зміни поспішаю на Літургію, а потім повертаюся до лікарні і цілу ніч чергую коло Вікторії. Виникла потреба від'єднати її від апарату, щоб перевезти через три коридори до іншої палати. Недужа періодично синіє. Коли довелося забирати трубку, прошу вдихати на повні груди. Стою поруч і кажу: «Боже, Ти є всюди! У Твоїх руках — її життя».

Виймаємо трубку, Вікторія синіє, потім вдихає раз, другий, третій і починає нормально дихати. Мої колеги заходять з оплесками. Це таке пережиття Бога у критичній ситуації! Обнімаю Вікторію — і ми разом плачемо від щастя.

Згодом говоримо про Сповідь. Виявилося, що Вікторія не пам'ятає, коли сповідалася, тому що не могла простити своїй мамі негідний вчинок. Мама продала їхній дім, доньку вигнала на вулицю і пішла до свідків Єгови. А коли Вікторія запросила маму на весілля, вона не дала свого благословення. Починаю переконувати: «Якщо ти їй не пробачиш, то Бог і тобі не простить». Вікторія погоджується

на Сповідь. Запрошуємо отця до лікарні, аби уділив їй ці важливі Таїнства. Наступного дня приходить мама Вікторії і вони довго спілкуються. Після візиту мами Вікторія мені зізнається, що простила мамі. Вона одужує і з малятком щасливо повертається додому.

Носову кровотечу зупинила молитва

8. У 2010 році в моєї мами сталася носова кровотеча. Можливо, це спричинило хвилювання чи надмірне навантаження, адже це було під час її роботи у приймальній комісії на виборах. Спочатку нам вдалося зупинити кровотечу, однак уночі кров з носа знову пішла, а потім кожної доби в третій ночі вона повторювалася. Через два дні після завершення підрахунку голосів виборців мама звернулася в кардіоцентр і лягла туди на обстеження.

До того вона двічі була в різних лорів, які не виявили причини кровотечі. Мама втрачала багато крові, погано почувалася. Одного вечора я приїхала до неї в кардіоцентр. Ми зателефонували отцеві Михайлові й почали разом молитися. Після чисельних молитов кровотеча вже не повторювалася.

Лише 25 відсотків надії на життя

9. Вроджений гемохроматоз – це спадкова хвороба, яка проявляється у жінки після тридцятирічного

віку. Вона в такому випадку ε носієм гена мутації, який призводить до того, що під час перерізування пуповини настає тромбоз усіх судин – і дитина помира ε .

У 2010 році одній з моїх пацієнток, Тані, встановили такий діагноз після розтину її дитини, яка через 20 хвилин після появи на світ померла. Я не могла оправдатися перед батьками. Було дуже важко. Розтин виявив, що моєї вини в смерті дитини не було, а причина — у вродженому гемохроматозі.

Після консультувань професорів-генетиків із Харкова і Львова Таня отримала надію, що має 25% шансу народити здорову дитину. І приймає рішення: «Поки Бог мені дає дітей, буду народжувати. Я готова!» Вона вірила, що Бог добрий і, що дитина виживе. Я розповіла жінці, що в моїй роботі, попри наукові висновки, було багато випадків зцілень, адже, Бог діє незалежно від медицини. Однак і попередила, що все може знову повторитися.

Через рік Таня телефонує, що знову вагітна. Вона йде на молитви до отця Михайла, який радить: «Народжуйте! Нічого не бійтеся!» Жінка знову очікує хлопчика. УЗД встановила той самий діагноз. Я супроводжувала Таню усю її вагітність. Кожне чергове обстеження діагностувало погіршення стану дитини, зокрема збільшення печінки, підшлункової, селезінки, наростання маловоддя,

уся плацента світилася залізом. Всі ознаки були дуже схожі на попередній випадок.

На пологи Таня приїхала з чоловіком. Був присутній доцент, завідувачі різних відділень. Народився величенький хлопчик, вагою 3500 г. Батьки встигли дати йому ім'я, охрестити й попрощатися. Таня вже зрозуміла, що відбувається. Вони з чоловіком уже змирилися з тим.

Минув ще рік і Таня знову повідомляє: «Ми з чоловіком вирішили, що будемо ще народжувати». Але ультразвук діагностує завмерлу вагітність. І Таня каже: «75% я вже пережила, залишилося 25% надії». Я була просто вражена силою волі цієї жінки. У 2014 році Таня знову вагітніє. Ультразвук показує дівчинку. Ми зраділи, хоча медицина стверджує, що гемохроматоз не пов'язаний зі статтю дитини. Йдемо до отця Михайла на молитву. Він розвіює страх: «Все буде добре! Це буде жива, здорова дитина. Моліться!» й розповідає про різні духовні практики.

Час пологів настав щонайменше за два тижні до прогнозованого терміну. Пам'ятаю, ніби вчора: 28 серпня, Успення Пресвятої Богородиці, дванадцята година дня, у церкві Юра б'ють дзвони. Таня народжує дівчинку, а я починаю плакати. Дивлюся у вікно і прошу Бога, щоб цього разу вже все було добре. Позбігалися лікарі. Чоловік Тані стояв

у коридорі. Той момент, коли акушерка перерізала пуповину, був найнапруженіший...

До грудей дитинка потягнулася з таким апетитом! Далі були огляд і день реанімації. На п'яту добу Таню з донечкою виписали додому. Дівчинку назвали Софійкою. Після неї Таня народила ще одну дівчинку. Молодшій доньці вже минуло два рочки. Таня теж боялися за ці пологи, але вже менше. Де тих 75%, а де 25% знає лише Бог!

Господь має план на дитину

10. Коли Бог хоче, щоб дитина з'явилася на світ, то робить справжні дива, які раціонально пояснити неможливо. Як відомо, найнадійніший метод запобігання вагітності — це перев'язка маткових труб. Але це не дає стовідсоткової гарантії не завагітніти, адже з Божої волі все може статися. У 2012 році одна молода жінка наполягала перев'язати їй труби. Досвідчений гінеколог зробив цю процедуру, а через рік жінка зателефонувала до нього з претензіями, що завагітніла. Вона поводилася дуже агресивно, кричала: «Що ви за лікарі?»

Ніхто не зміг нічого пояснити, бо ми самі не розуміли, що сталося. Порадили жінці подякувати Богові за дар життя цієї дитинки.

Надійся на Господа!

11. У 2012 році одна з моїх пацієнток-породіль Валентина каже: «Ще перед пологами ми з чоловіком вибирали ім'я для нашої донечки. Я хотіла назвати її Анна, а чоловік — Марія. Ми вирішили об'єднати ці два імена і назвати доньку Маріанна».

До нас Валентина потрапила орієнтовно на 34-35 тижні. Її поклали в стаціонар, зважаючи на кілька патологій: пришвидшене серцебиття, рідина в черевній порожнині, збільшені печінка й селезінка, кальцинати. До всього додалося старіння плаценти, багатоводдя. І вже тут ми діагностували раннє відкриття матки.

Прогнози були невтішні: найімовірніше, дитина помре, незважаючи на те, яким шляхом вона народиться — природним, чи через кесарський розтин. Тут, або серце зупиниться, або легені не розправляться.

Валентина багато молилася. Як згодом вона мені розповіла, коли медики вперше виявили проблему, а це було під час запису серцебиття, то жінка твердо вирішила покластися на Божу волю, якою б вона не була. Розуміючи, що все в Божих руках, вона постійно промовляла вірш з приповістей Соломона: «Надійся на Господа всім своїм серцем, а на розум свій не покладайся! Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх, і Він випростує твої стежки» (Прип 3: 5).

Дуже великим підбадьоренням і підтримкою для Валентини та її дитини було те, що за них молилося багато людей: сім'я, церква, мої друзі, друзі друзів... І була віра в те, що Бог відповідає на молитви, хоч деколи Його відповідь не така, якої ми очікували.

Шийка породіллі відкривалася поволі. Крапельниці допомагали мало. Перейми то посилювалися, то зменшувалися. Так минуло три дні. Буквально всі в лікарні переймалися цією ситуацією, всі думали, як би цій жінці народити самій. Зрештою, вирішили ще раз її простимулювати, а якщо знову не буде результату, то оперувати, але при цьому доведеться видалити матку, щоб уникнути неспинної кровотечі. Отже, найреальніше, що дитина помре, а маму врятуємо, однак вона вже більше не зможе народжувати, адже видалення матки не уникнемо. Пропонуємо мамі помолитися разом, безперестанно пам'ятати, що Бог творить дива.

Далі була операційна. Анестезію робимо епідуральну: у цьому випадку це безпечніше для дитини, а мама зможе почути перший крик малечі та відразу її побачити. Дівчинка народилася і з Божої волі вижила. Нам вдалося отримати препарат, який допоміг зупинити кровотечу. Новонароджену поклали спершу в нашу реанімацію, а через кілька годин перевезли в дитячу лікарню св. Миколая, що на Орлика.

Валентина згадує: «Мене виписали лише на сьомий день. І я змогла нарешті побачити свою Маріанночку. Приклала її до грудей – і на обличчі дитини з'явилася усмішка. Так було щоразу, коли я прикладала її до грудей. Ми були щасливі, що нарешті разом! Зараз в донечки ще є залишки змін на печінці, але наразі на її загальний стан здоров'я та розвиток це не має видимого впливу». За якийсь час Валентина народила ще одну дитину на славу Божу!

Я вам общяю, що він народиться!

12. У 2012 році одна жінка привела до мене свою доньку Олю, вагітну на двадцятому тижні. Стояло питання про пізнє переривання вагітності. Саме мама чомусь вирішила, що я зроблю її доньці аборт. Оля натомість хотіла зберегти дитину. Вона була студенткою другого курсу педагогічного університету. Мама дізналася про вагітність доньки, приїхавши до неї в гуртожиток. І хтось їй начебто сказав, що батько дитини вживає наркотики, отож вважала, що дитина буде приречена. Хоча Оля причетність батька дитини до наркотиків заперечувала.

Вирішуємо зробити ультразвук. Я дуже хвилювалася, адже УЗД — це лише допоміжний метод, а про психічний розвиток дитини та її схильності

можна буде говорити лише після появи на світ. Під час цього огляду мама з донькою почули запевнення, що плід чудово розвивається, тому причин хвилюватися нема. Уже на сходах жінка каже до мене: «Ну добре, це ультразвук. А якщо дитина буде хвора?» На що я їй дуже різко відповіла: «Тоді коли дитина народиться, візьміть її та й задушіть!

«За кого ви мене маєте? Я вірю в Бога. Це ж вбивство!» — «А до мене ви чого прийшли? З яким наміром? Це ж те саме вбивство!» Жінка розплакалася: «Я вам обіцяю, що він народиться!»

Відтоді я нічого не знала про цих людей. Лише пам'ятала, що дівчина мала народжувати взимку. І тут на другу Святу вечерю – дзвінок. Впізнаю голос жінки, яка приходила до мене з донькою: «Такий міцненький хлопець народився – вагою 4 кг. Але в Олі мастит, температура сорок. Чи ви нам поможете?» А я подумала: «Боже, який ти сильний!»

Минуло два роки. Ми з чоловіком відпочивали у тій місцевості, де мешкає Оля і випадково зустрілися з молодою мамою та її синочком Тарасиком. Оля впізнала мене й заплакала. Нам вдалося відверто порозмовляти. Виявилося, що їй довелося ще багато витерпіти принижень і тиску від найрідніших:

«Батьки дуже важко сприймали мою вагітність і, попри великий термін, адже був вже шостий мі-

сяць, намагалися знайти лікаря, який зробить мені аборт. Я категорично відмовлялася. Під тиском батьків сказала хлопцеві про дитину, бо на той час ми вже не зустрічалися. Батьки наполягли на нашому одруженні. Ми прожили фактично до пологів, але то навіть близько не було подружнє життя.

Коли народився син, чоловік ще кілька разів приїжджав, а потім я поставила питання: або ти живеш з нами, або не приїжджай, щоб потім дитина за тобою не плакала. Мої батьки ще тривалий час були неприхильні до Тарасика, в усьому звинувачували мене, дорікали. Їм було соромно перед людьми за те, що так сталося. Лише бабуся мене підтримувала».

Оля зізналася, що ця дитинка була відразу для неї бажаною. Чи не щодня вона дякувала Богові за те, що тоді не зробила аборт. У два роки синочок уже декламував вірші Шевченка і співав гімн України! Зараз нема теми, яку б він не знав або не хотів би пізнати.

А бабуся визнала Тарасика лише через рік, коли почала з ним залишатися, бо Оля пішла працювати. Тепер для дідуся з бабусею Тарасик — найулюбленіший онук. І деколи Олі хочеться їм сказати: а ви ж так його не хотіли!

Коли синочкові було три роки, Оля вийшла заміж удруге. Тарасик дуже любить вітчима, хоча

знає, що це не його біологічний батько. У цьому шлюбі народилося ще двох дітей. Оля думає і про четверте, наголошуючи:

«Я не уявляю, як би ми жили без Тарасика. Впевнена, що кожна дитина дається жінці у найвідповідніший для неї час. Коли я перед пологами їхала сповідатися, мені священник дуже слушно сказав: "Уяви, якби не було тої дитини, де б ти була і що б з тобою було? Просто подумай і уяви"».

А я, як медик впевнена: якби Оля тоді перервала вагітність, ще й на такому пізньому терміні, то могла би більше ніколи не мати дітей і повністю знівечити собі долю.

Оздоровлення хресної

13. У 2015 році в моєї хресної мами стався гіпертонічний криз. Верхній тиск зріс до 180 і спричиняв нестерпний головний біль. Таблетки не допомагали. Жінка цілий день збивала тиск, їй навіть у домашніх умовах поставили крапельницю, але поліпшень не було. Рідні вже хотіли викликати швидку, але я порадила зателефонувати до отця Михайла. Завдяки спільній молитві моя хресна одужала.

ПРОГНОЗИ МЕДИКІВ НЕ СПРАВДИЛИСЯ

14. У 2016 році в мене консультувалася вагітна жінка, яка виношувала дитину з чисельними вну-

трішньоутробними вадами. Дитинці встановили синдром Арнольда-Кіарі (вроджене захворювання головного мозку). У нашому випадку патологія поєдналися з гідроцефалією. Лікарі зібрали консиліум і вирішили, що потрібно цю вагітність перервати, оскільки, на їхню думку, дитина не має шансів на життя і після народження може відразу померти.

Вікторія була практикуючою християнкою, тому категорично відмовилася робити аборт. Вона багато молилася і поклалася на Божу волю. Всевишній почув її благання. Немовля після народження два дні перебувало на ШВЛ, потім його перевели у реанімацію. Провели операцію з видалення спинно-мозкової кили і консервативне лікування гідроцефалії. Після усіх операцій, введення антибіотиків, противірусних дитина залишилася живою. Вона росла і набирала вагу.

Якби не власна тверда позиція Вікторії не переривати вагітність, якби не молитви її рідних і близьких, то вона втратила б своє дитя. Натомість жінка дочекалася пологів — і результат виявився не таким плачевним, як описували лікарі. Кисти в головному мозку розсмокталися. Навіть якщо ця дівчинка в майбутньому не зможе ходити, її психічне здоров'я буде без вад.

Зцілення від віспи

15. Пригадую ще один випадок, який стався у 2016 році. Я захворіла на вітряну віспу, маючи 37 років. Мені через крапельниці вводили гормони, антибіотики, інші препарати. Три дні я мала температуру під сорок і повністю виснажилася. Відчувала такі болі, ніби мене проколювали кинджалом. Спати взагалі не могла. Знеболювальне не допомагало. Спало на думку зателефонувати до отця Михайла. Він запропонував по телефону помолитися за моє здоров'я. Я була дуже виснажена і вперше за тривалий час заснула ще під час молитви, сидячи в кріслі. Не пам'ятаю, як перейшла до спальні, але зранку встала, ніби нічого не було. Лише рани залишилися на тілі.

Важливо – дати шанс, навіть коли його нема

16. У 2016 році до мене звернулася Наталя. Двадцять тижнів вагітності з діагнозом — синдромом Денді-Уокера. Це вада розвитку центральної нервової системи, відсутність довгастого мозку і мозолистого тіла. Позаяк при такому діагнозі центр дихання притиснутий, то вада не сумісна з життям.

На УЗД ми побачили, що структури головного мозку не відповідні ні терміну вагітності, ні здоро-

вій дитині. Наростає гідроцефалія, у голові збирається вода. Мої колеги радять перервати вагітність. Однак я раджу зберегти і народити.

Наталя обрала життя. Вона виношувала дитину і постійно була в безперервній молитві. Мала підтримку священника і, звісно, мою. У 34 тижні фіксуємо суттєве наростання гідроцефалії. Весь мозок у воді. Його структури не візуалізувалися. Якщо норма розміру голови навіть дуже великої дитини 105 мм, то у нашому випадку — 125 мм. Обстеження також виявили розщеплення спинного мозку.

Підійшов сороковий тиждень. Наталя лягла в пологовий відділ у середу ввечері. Ми знали, що вона сама не народить, адже голова дитини, що в півтора рази більша, ніж у доношеної дитини, не пройде через родові шляхи. Жінці запропонували розродитися з попереднім плодоруйнівним втручанням. Центральна нервова система була уражена повністю. У нормі було тільки серцебиття. Ну і що робити? Ми завершили обстеження, взяли всі аналізи. А тут виявилося, що консиліум лікарів оглядатиме всіх вагітних, які потребують цього. Їх назбиралося близько десяти.

Кожна пацієнтка пройшла огляд на кріслі й отримала свій висновок. І ось черга Наталі. Лікарі оглядають її й звертаються до мене: «Що ви плануєте з нею робити?» – «Допомогти, щоб

вона народила живу дитину. Кесарський розтин». І я отримую підтримку: «Цій жінці треба дати шанс!» Тим часом знаю, що за Наталю зараз молиться священник.

Оперуємо. Голова дитини така, наче на неї одягнули банку з водою. Після народження вона почала рухати руками і ногами, що фактично неможливе при такому діагнозі. Дитина заплакала — отже, вона жива! Протягом години після народження її перевели в обласну дитячу лікарню. Тамтешній нейрохірург ще напередодні ознайомився з даними обстежень новонародженої, адже ми прогнозували такий розвиток подій.

Від невропатолога дізнаюся, що стан дитини стабільний. Її готують до операції. Є шанс! Та через два дні хірург побачив, що наразі оперувати нема потреби: «Я не знаю, що ви робили, але вода з голови зійшла!»

Медики на найближчі три дні призначили терапію, антибіотики, ліки, крапельниці, а оперували тільки килу хребта.

Наталя розповідає: «У пів року моїй Софійці поставили шунт і після того її очікувала лише реабілітація: масажі, фізкультура, ампліпульс, голкотерапія. Дитина розвивається просто чудово. У п'ять рочків рахує, знає цифри, деякі букви вчимо, говорить теж усе, пам'ять хорошу має. Єдине, що хо-

дить із паличками, тому що внаслідок грижі ліва ніжка коротша від правої і нею гірше рухає, має менші відчуття. Це від грижі».

Про пропозицію аборту відгукується рішуче: «Спочатку кожен лікар нам казав переривати вагітність, бо дитина буде як овоч просто лежати, або ж завмре ще в утробі, або народиться і помре. Я не усвідомлювала, як це було б. Перервати вагітність — найлегше, що можна зробити. Мене чоловік завжди підтримував у боротьбі за життя дитини. Ми багато молилися і ні секунди не пожаліли про своє рішення зберегти дитинку і народити».

Діти, народжені з певними проблемами, — такі самі, як і здорові, але потребують більше уваги медиків, зокрема реабілітологів. Якщо цим не нехтувати, то буде результат.

Потреба оперувати зникла

17. У 2016 році я приймала пологи в Лесі, вже не юної як для породіллі, яка мала міому (вузол матки). Пологи пройшли нормально, дитина народилася здоровою. Коли на третю добу маму з дитям готували до виписки, то на УЗД лікар побачив, що міоматозний вузол не змінився, однак не видавав жодних ознак запалення. Через десять днів Леся мені зателефонувала і розповіла, що у неї піднялася температура і почалися сильні болі внизу живота. Її

поклали в гінекологію, зібрали консиліум, який вирішив, що це запалення матки, ендометріоз. Жінка пролежала у лікарні два тижні, а покращення не наставало.

Щодня ввечері піднімалася температура до сорока, тому було прийняте рішення про вишкрібання. Під час цієї процедури нічого не вдалося виявити, що насторожило б лікарів. Однак температура продовжувала підніматися. Лесі тричі призначали різні антибіотики. І на зміну вже третьому, через місяць після пологів, було вирішено ще раз провести вишкрібання стінок порожнини матки. І знову нічого не вдалося виявити.

Медики продовжували призначати антибіотики, а жінка далі температурила. Причину такого стану неможливо було з'ясувати. Черговий консиліум вирішив видалити матку. Операцію призначили через три дні. Отже, є три дні на молитви.

I ми розпочали з отцем Михайлом по телефону молитися за Лесю. Священник попросив, коли їхатимемо в операційну, дати можливість жінці помолитися з ним по телефону. Отець молився за те, щоб очистилася матка і щоб Леся оздоровилася. До молитви долучилася вся наша операційна бригада.

Молитви на оздоровлення лунали і тоді, коли жінка вже лежала на операційному столі. І в цей час із недужої несподівано вийшла плацента. Вия-

вилося, що це був не міоматозний вузол, а врощена плацента. Сталося справжнє диво!

Проблема була вирішена, і все це у супроводі молитви. Після того жінка дуже швидко почала одужувати. Через тиждень після виписки зі стаціонару Леся з чоловіком взяли шлюб, бо виявилося, що вони довго жили в гріху. Після цього випадку і їхні батьки теж узяли церковний шлюб.

Зцілення від кровотечі

18. Донька моєї знайомої у 2017 році народжувала третю дитину в обласній лікарні. На той час я там працювала, але породілля була в іншого лікаря. Раптом її мама мені зателефонувала й повідомила, що в доньки почалася кровотеча і ситуація ускладнюється, тому мають намір видаляти матку. Знайома просила про допомогу: «Я тебе прошу, щось зроби». Я за своєю звичкою відразу ж набрала отця Михайла, і він почав молитися з недужою по телефону. Поки отець молився і жінку забирали в операційну, кровотеча припинилася. Матку зберегли — і жінка залишилася здоровою.

Порятунок від інсульту

19. У 2018 році ми з чоловіком поїхали в Карпати. По дорозі назад чоловікові стало дуже погано. Ми ледь доїхали додому, як Ігор почав непритомніти.

Йому перед очима все поплило, порушився зір і дуже боліла голова. Це було щось схоже на інсульт. Чоловік погано говорив, мене не бачив і мав затьмарення свідомості. Ми негайно викликали швидку. Позаяк живемо за містом, я розуміла, що поки швидка доїде, може статися біда. Тому вирішила зателефонувати до отця Михайла, щоб він молився з нами. Лікарі ще не встигли приїхати, як під впливом молитов та прохань до Бога стан чоловіка значно покращився. Уже не було потреби в медичному втручанні. Чоловік заснув, а на ранок наче й нічого не було. Дякувати Всевишньому!

Зиплення руки

20. Ще одна історія моєї сестри. У 2018 році Ірина мала запалення нервів плечового суглоба (плексит). Не могла поворухнути рукою протягом трьох місяців. Ін'єкції, таблетки, масажі не давали жодного ефекту. Вночі через біль у плечі сестра не могла спати. Я порадила знову звернутися до отця Михайла. Отець порадив забути про знеболювальне, від якого вже почалися проблеми зі серцем, і прийти на молитву, мовляв, ваша проблема на духовному рівні. Першої ж ночі після розмови з отцем сестра вже могла спати. Ще кілька разів вона приїжджала до нього на молитву — і все минулося.

Зцілення через молитву

21. Це сталося з моєю сестрою у 2019 році. Вона методом пальпації виявила у правій молочній залозі ущільнення, яке з'явилося через місяць після того, як дворічний син вдарив її в груди. На місці удару сестра відчула потягування, що стало приводом до настороження. Ми поїхали в приватний медичний центр на обстеження та ультразвук, зробили там мамографію. Ущільнення не мало чітких контурів і тим нагадувало онкопроцес. Те саме діагностували в онкоцентрі. Призначили операцію.

Ми мали місяць на молитву. Звернулися до отця Михайла. Їздили до нього з сестрою, щодня приймали Святе Причастя і багато молилися. Сестра мені розповідала, що коли почала молитися за своє зцілення, то через тиждень їй приснився сон: високо на горі стояв священник, від нього стікав водоспад, а сестра стояла внизу, і ця вода лилася на неї. Тоді я їй сказала: «Іринко, ти на сто відсотків будеш здоровою!» Вона мені відповіла: «У мене після того сну було враження, що я вже здорова».

Через місяць знову приїхали на обстеження. Лікар, яка раніше оглядала сестру, не повірила своїм очам і запитала, що ми робили, адже цього разу на УЗД не було виявлено жодного хворобливого процесу. Абсолютно нічого! Діагноз «здорова!»

Синдром Дауна – не вирок!

22. У 2019 році на моїй зміні народжувала жінка з райцентру. Її дитині на скринінгу діагностували синдром Дауна. Позаяк на УЗД не було видно ознак, то жінка не повірила в результати скринінгу і не привезла зі собою медичного висновку. Тому я нічого не підозрювала й тішилася вдалими пологами. Однак коли ми виклали дитинку на груди матері, відразу зрозуміли, що вона зі синдромом Дауна. Вирішили поговорити про це з бабусею, яка працює медсестрою. І я взяла на себе цю місію. Почала обережно: «Ви розумієте, є такі особливості дитини, ми підозрюємо, хоча ще не можемо стверджувати, бо для цього треба зробити хромосомне обстеження дитини». І бабуся зізналася: «Так, у нас були погані аналізи, ми їх не маємо зі собою».

Дитину виписали додому в дуже критичному стані: жовтяниця, крововилив у головний мозок, вада серця. Це особливість таких діток, адже у них обмінні процеси інші, тому вони схильні до жовтяниці та ламкості судин. І дуже багато моментів у самій фізіології. Хромосомне підтвердження рідні отримали через місяць після пологів. Перед випискою я поговорила з мамою і запевнила її, що такі діти добре розвиваються, якщо батьки дбають про це. Отож дівчинка за сприятливих умов матиме лише зовні ознаки синдрому й генетичне підтвердження.

Так і сталося. Рідні багато молилися, їздили в монастир, спілкувалися зі священниками. Бабуся згодом зізналася: «Ви нас так підтримали в пологовому, розрадили в тому, що треба молитися за дитину, бо ми були такі розбиті, думали, що то вже все. Але коли почали працювати з нею фізично й духовно, то маємо результат і тішимося за дитину».

Дівчинка танцює і говорить, гарно жестикулює, тобто має лише зовнішні ознаки синдрому Дауна, але розумово не відстає і її фізичний розвиток такий, як у здорової дитини. Батьки мені надіслали відео, коли їхній доні був рочок. Вона вже все розуміла, проявляла емоції, плескала, підспівувала, зверталася до мами.

Життя перемогло!

23. До мене зателефонували й попросили про зустріч. У вагітної Ярини на двадцятому тижні почали відходити навколоплідні води. Це згодом було підтверджено лабораторно. Ярина приїхала до мене разом з мамою. Ультразвук показав різке маловіддя. Однак організм дитини мав відповідні до терміну розміри й розвивався добре. Лікарі запропонували жінці перервати вагітність, аргументуючи тим, що дитина не має жодних шансів, адже без навколоплідних вод вона не зможе розвиватися. Переконували, що позаяк Ярина ще молода, то

матиме дітей. Однак вона категорично відмовилася від такого вчинку й у своєму рішенні була непохитною. Я її в цьому підтримала.

Ми поговорили й вирішили спостерігати, як далі буде розвиватися дитя. В анамнезі жінки був рубець на матці, позаяк вона вже раніше перенесла операцію. Я попередила Ярину, що в її ситуації ризик інфікування надто високий, але ми дійшли спільного рішення — чекати та стежити за станом матері й дитини. Спостерігали за аналізами, температурою, загальним станом жінки до двадцять другого тижня вагітності. Повторне обстеження у двадцять три тижні підтвердило попередній висновок, що підтікають саме навколоплідні води, хоча перед тим ми не були стовідсотково в цьому впевнені. Це було різке маловіддя: рівень водного стовпчика дорівнював 50 мм.

Ярина і її рідні дуже багато молилися. Поки жінка була в лікарні, її чоловік, найближчі родичі та друзі продовжували уповати на Бога, часто ходили до церкви, йшли до Сповіді й Причастя, їздили в монастирі та інші святі місця. Ярина згодом зізналася: «Весь цей час я просила Бога, щоб сталося диво і я змогла народити живу дитину. Мала надію лише на Всевишнього!»

Одного разу вагітна зателефонувала до мене пізно вночі й повідомила, що дуже багато вод ви-

текло. Справді, на УЗД ми побачили, що води уже фактично нема. Але у медицині є твердження, що води можуть продукуватися. Таким чином, дитина мала шанс на життя. Так хотілося вірити, що це маля виживе. Ярина молилася безперестанно. Я до неї приходила у різні періоди доби, навіть вночі. Коли клала руку на живіт, малятко щоразу зі мною віталося: стукало — і я розуміла, що воно живе. Це додавало віри. Ярина ніколи не випускала з рук вервички. Завжди була втішена, не плакала. Перебувала в сильній вірі й надії, що все буде добре. Але вже на двадцять сьомому тижні ми знову отримали лабораторне підтвердження, що підтікають навколоплідні води.

У терміні 28 тижнів вирішили оперувати, позаяк аналізи крові погіршилися. Показники говорили про те, що в матці ε запальний процес. Був великий ризик, що дитина загине. Інфекція також могла зашкодити самій жінці і, як наслідок, ε загроза втратити не тільки дитину, але й маму. Тому консиліум прийняв рішення — планово розродити жінку кесарським розтином.

Це було 20 березня 2020 року. Близько другої години дня Ярина народила дівчинку. Під час операції дитинка була активна, закричала і тим дала шанс на життя. До вечора новонароджена перебувала на штучній вентиляції легень. Її підтримували

препаратами, неодноразово робили обстеження, рентген і загальний аналіз крові.

Надійка народилася з вагою 1050 г і мала 35 см росту. Такі діти народжуються не вперше, але тривожило, що безводний період тривав надто довго. Дівчинка мала вроджену пневмонію. Коли наступного дня після пологів я прийшла до Ярини, то вона, як завше, молилася, але була заплакана. Я пішла в дитячу реанімацію. Надійка перебувала в критичному стані, на стовідсотковому кисні, самостійно не дихала. Виявилося, що в малятка відбувся пневмоторакс, одна легеня розірвалася. Маму покликали попрощатися. Лікар дитячої реанімації тоді сказала: «Так, це безнадійно, але ми будемо боротися!»

Приїхав хірург, поставив дренаж. Стан дитини був стабільно важкий. Наступного дня він погіршився, і мамі повідомили, що дитина до ранку не доживе. Попри все, Ярина не опускала молитви на вервичці до Богородиці. Впевнено казала, що вірить у те, що все буде добре. Наступного дня вона попросила, щоб ми пішли разом у реанімацію — боялася, що її дитини вже нема. Я вирішила піти туди сама. Мені показали дитину — у стабільно важкому стані, але живу. Цього ж дня її перевели до обласної лікарні для продовження спостереження. Дівчинка була в дуже важкому стані: крововилив у головно-

му мозку, пневмонія, запальні зміни в крові. Їй вводили багато антибіотиків.

Надійка почала боротися за життя. Однак насправді вона боролася за нього з двадцятого тижня вагітності мами, бо ще тоді, коли навколоплідні води вперше почали відходити, міг статися викидень або завмирання плоду. Але дівчинка все-таки вижила. Її ретельно обстежив дитячий невропатолог, хірург, кардіолог, пульманолог, інші спеціалісти. Усі визнали стан дитини задовільним. Тоді багато священників молилося за Надійку й вірили, що дитина житиме. За якийсь час до мене приїхала Ярина з чоловіком і Надійкою. Дитина на руках у тата почала сміятися...

Правильне ришення мами

24. Марта звернулася до мене, коли очікувала на народження четвертої дитини. Це був 2020 рік, коли панувала пандемія коронавірусної хвороби і всі були страшенно налякані смертями від цього вірусу, його стрімким поширенням серед людей. Маючи 41 рік, Марта на дванадцятому тижні вагітності проходила ультразвукову діагностику в дуже фахового лікаря. Однак почула невтішні прогнози: коротка носова кістка плоду й додаткові шкіряні складки довкола задньої частини шиї вказували на те, що у дитини можливий синдром Дауна. Лікар

водночас допускала, що залишається ймовірність того, що дитина насправді здорова, але щоб остаточно переконатися, порадила Марті пройти додаткові обстеження. Зробити аналізи плаценти й навколоплідних вод (амніоцентез), але ці процедури могли б спричинити певні загрози для збереження вагітності. Марта відмовилася від цього, адже знала, що в будь-якому разі не перерве вагітність і народить дитину.

Під час усієї вагітності жінка постійно молилася на вервичці, просила про молитви рідних, друзів і знайомих, зверталася до отця Ігоря Царя, який молитовно підтримував Марту впродовж усієї вагітності і навіть безпосередньо під час пологів. Водночас жінка переживала, як дасть собі раду з усіма дітьми, якщо це малятко потребуватиме особливої уваги і піклування. Думала, чи вистачить їй ресурсу, адже ні Марта, ні її чоловік не мають ніякої родини у Львові, навіть бабусі й дідусі далеко, в інших областях.

Слава Богу, дівчинка народилася здоровою. Її назвали Софійкою. «Отець Ігор Цар запевнив мене, що з малям усе буде добре. І так, з Божою допомогою, сталося», — сказала мені Марта вже після пологів. Вона періодично мені телефонує й захоплено розповідає про Софійку, часто наголошує, що зараз це найбільша радість і потіха всієї їхньої сім'ї.

Важливо, щоб хтось тебе підтримав

25. У 2020 році до мене звернулася колишня пацієнтка. Вона прийшла під пологовий з чоловіком і двома дітьми, одному три роки, а другому рік і три. «Я вагітна, але не готова до третьої дитини. Я змучена морально! Мені ніхто не допомагає. Чоловік їздить на заробітки і я тепер буду сама з трьома дітьми. Фізично не справлюся», — говорила зі сльозами на очах. Я її обняла і кажу: «Я вас підтримаю у тому, що ця дитина має народитися. Чомусь Бог заклав її у ваше лоно. Якщо дитя не має народитися, то воно там не затримається».

Подивилися ми на УЗД: просто маленьке зернятко, відповідне двом тижням вагітності. Я запропонувала прийти на повторне УЗД у п'ять тижнів. Рівно через місяць жінка телефонує і каже, що має кров'яні виділення. Вона приїжджає на УЗД, яке показує, що серцебиття є. Кажу: «Збережімо цю дитинку». Вагітна погодилася. Я призначила їй препарати для збереження вагітності і кровоспинні. Через тиждень жінка повідомила про згортки крові, як при місячних. Кровотеча. Ультразвук уже не показав вагітності.

Того дня, коли вона прийшла з проханням про аборт, то сподівалася, що я або сама зможу це зробити, або запропоную відповідного лікаря. Я відповіла, що не зроблю і лікаря не запропоную. Це

була Божа воля – перевірити її віру і мою. І ми до кінця боролися за життя цієї дитини.

Батьки встигли попрощатися з синочком

26. У 2020 році до мене підійшов колега з відділення патології зі словами: «Знаю, що ти берешся за такі випадки. Множинні вроджені вади плоду, а вагітна хоче, щоб дитя народилося живим. Я не можу їй допомогти!» Виявилося, що, окрім вад, у дитини хворе серце, внутрішні органи — в дзеркальній позиції (транспозиції). У голові нема розділення мозкових структур, гідроцефалія, пошкоджений опорно-руховий апарат, виражене багатоводдя. Жінці запропонували негайно її розроджувати, але попередили, що під час пологів дитина може померти. Вагітна Таня благала мене зробити їй кесарський розтин. Вона хотіла, попри все, охрестити немовля!

Слід сказати, що багатоводдя небезпечне для самої жінки. Воно спричиняє зростанню тиску в судинах, може виникнути емболія навколоплідними водами. Жінку у такому стані розроджувати небезпечно. Багатоводдя наростало дуже швидко. Тані було важко дихати. Батько маляти був поруч і теж дуже хотів охрестити дитину. Подружжя попросило мене прооперувати жінку в тому разі, якби під час пологів пропадало серцебиття або дитина помирала.

Ми всі молилися. На телефонному зв'язку нас підтримував отець Ігор Цар. Він знав, що народжується дитинка, яка може померти в утробі під час пологів. Я спостерігала за Танею і серцебиттям дитини. За волею Божою, жінка дуже швидко сама народила живого хлопчика. Ми його охрестили й назвали Володимиром. Однак до години часу дитинка померла. Але мама з татом встигли поцілувати немовлятко, пригорнути до себе й попрощатися з ним. Батьки були вдячні за те, що їхня дитина народилася живою, що вони її побачили і змогли побути з нею навіть у той дуже короткий час. Це було сумно, але жінка зі спокоєм і миром у серці пішла додому. Зате в небі вони будуть разом!

Дитина Тані була в такому стані, що могла б не витримати ці пологи, адже вже в утробі помирала. Але Бог так покерував, що ми змогли її охрестити, дати ангела-охоронця і мамі сказати: «Ваша дитина жила, ви за неї молитеся й можете поховати її зі свяшенником».

Хрещення дитини у реанімації має спеціальну формулу, яку використовуємо в разі небезпеки смерті дитини. Мама називає ім'я дитини, а лікарі читають молитву і окроплюють дитинку свяченою водичкою. «Хрещається раб Божий Володимир в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь». З моєї практики, охрещені в реанімації діти переважно

виживають, вже після виписки їм проводять повне Хрещення у церкві.

Перебороти страх

27. У січні 2022 року до нашого відділення потрапила медпрацівниця. Попередньо мала два кесарські розтини. Дітей дуже важко виношувала. Постійні загрози, що з першою дитиною, що з другою. Сама працює в лікарні з вагітними жінками, які захворіли на коронавірус. Щодня безпосередньо в контакті з хворими. Жінка це розуміє, тому їй страшно, бо сама на восьмому тижні вагітності.

Просить мене рекомендувати їй абортивні таблетки або перервати вагітність за допомогою вишкрібання. Нею опанував страх, що не виносить дитину, що сама може захворіти і померти, бо вагітні з ковідом помирали. Розумію жінку і не можу гарантувати, що її мине цей коронавірус. Єдине, в чому змогла її запевнити: якщо вона довіряє Богові і коли для неї важливі Сповідь і Святе Причастя, то я її підтримаю і спостерігатиму вагітність до моменту завершення, тобто зроблю все, що від мене залежить, аби зберегти дитинку.

Вона каже: «Ну як? Я так боюсь». – «Знаєте, – кажу, – у мене був випадок, коли жінка хотіла перервати третю вагітність. Я просила її не робити цього, бо може статися так, що ця вагітність вря-

тує їхню сім'ю. Не знаю, чому я це сказала. Потім, коли чоловіків почали брати на війну, то її чоловіка не взяли, бо в нього троє дітей, а він не був готовий воювати. То хтозна, яка у вас ще буде ситуація, може й вам ця ваша третя дитина в чомусь допоможе».

Жінка мене послухала і зберегла дитину. Телефонувала, що чудово себе почуває, значно краще, ніж у попередні рази. Ми прооперували її на 38 тижні. Народилася здорова дитинка.

Максимко вижив

28. У 2022 році, під час епідемії коронавірусу діти часто народжувалися завчасно, з важкими пневмоніями і загрозою для життя. Серед таких у нас був хлопчик вагою 3700 г. Спочатку його стан не був критичним, адже дитина народилася з нормальними показниками, плакала, кричала. Але буквально через десять хвилин хлопчикові стало важко дихати, він почав синіти. Я попросила його маму, щоб дозволити охрестити дитину. Хлопчикові дали ім'я Максим.

Породілля припускала, що могла перенести безсимптомну форму ковіду, адже хворів її чоловік. Жінка ж мала незначні ознаки застуди. Тому цілком імовірно, що дитина в утробі могла захворіти. Батьки і родина подали у своїх храмах на Службу Божу за здоров'я Максимчика. Усі багато молилися, але стан був критичний. Хлопчик перебував у реанімації. За якийсь час чергова лікарка повідомила, що надії нема, бо вже вводять найсильніші антибіотики, але усе безрезультатно.

Однак я відчувала, що все буде добре, бо в церквах моляться за цього хлопчика. Я їздила на Хресну дорогу до Страдчу, де теж молилася за нього. Коли просила Бога за Максимчика, то відчула в грудях тепло, а перед очима стояла його мама, яка постійно молиться. У неділю, після того, як відбулися Служби Божі за здоров'я малятка, в другій годині дня, лікарі спостерегли полегшення його стану. Дитинку перевели з апарата ШВЛ на вільний потік кисню. Через три тижні здорового хлопчика виписали. Ось така сила Служби Божої і молитви!

Вага дитини – 640 грамів

29. Внутрішньо переміщена Олександра з Луганської області, за фахом — лікар-анестезіолог, у 2022 році приїхала до нас зі скаргами на відходження навколоплідних вод. Коли пацієнтка перебувала у відділенні патології вагітних, у неї випала пуповина. Якщо випадає пуповина і перетискається головою дитини чи іншою частиною її тіла, то за п'ять-десять хвилин дитина гине. Було зрозуміло, що Бог опікується тією дитиною. Під час мого чер-

гування прийшов батько, щоб дізнатися, що буде з його малям?

Оскільки я пацієнтки особисто не знала, тому могла надати інформацію, яку довідалася від своїх колег: «Є таке ускладнення, і ми нічого на сьогодні не можемо пообіцяти, але жінка під наглядом. Буде консиліум, який вирішить, що робити далі». А чоловік на те: «Ну ви ж лікар, заправте пуповину, я хочу, щоби дитина жила».

Однак таку маніпуляцію можливо зробити лише при пологах. А в цій ситуації нема гарантії, що дитина буде жива, позаяк пуповина випала на дуже малому терміні — 25 тижнів. Це практично нежиттєздатна дитина, колись цей діагноз називали «самовільний викидень».

Під час одного з моїй наступних чергувань жінка звернулася зі скаргами, що їй ця пуповина заважає і що вона випала так, що її можна побачити неозброєним оком. Ми зробили УЗД. На диво, дитинка жива, а з допомогою пуповини іде кровопостачання від матері до дитини — це основне, бо малятко живиться через пуповину. Воно так лежало, що пуповина не притиснулася і далі постачала кисень і кров до плоду.

Під час одного з моїх наступних чергувань жінку перевели в пологову залу. Вона вже мала народити. Ми розуміли, що шансів майже нема і якщо

дитина досі живе, то вона точно завмре при пологах, тому що пологи — це тривалий процес, особливо передчасні. Попереджую в реанімації, аби були готові прийняти дитинку і рятувати її. Вона народиться з вагою 640 грамів і, можливо, буде жива. Для жінки це були треті пологи.

Ми бачили, що вона вже народжує, тому не оперували. Пологи були швидкі, до двох годин. Дитинка ось-ось народиться. Запрошуємо лікарів з реанімації. Мама погоджується охрестити доньку. Дівчинка народжується — і ми чуємо, як вона тонесенько плаче. Новонароджена вклалася на долоню. Ми її охрестили і передали в дуже тяжкому стані у відділення реанімації.

Попри страшні прогнози, дитина вижила. Олександра зціджувала груди і носила у реанімацію молоко. Так тривало довгих два місяці. Дівчинка ще потребує додаткового кисню, але живе. Це дуже гарний показник. Це великі шанси, що дитя житиме. І це ще один доказ того, що за життя треба боротися. Навіть якщо його вага 640 грамів!

Дивіться, дитя живе!

30. Якось я задумалася про те, яке ж моє призначення саме в тому пологовому, в якому працюю, на тому місці, де перебуваю. Чому мене Бог поставив саме тут? Напевне, щоб іти до тих дітей, яким загро-

жує велика небезпека втратити своє життя. Я йду до них і роблю свою справу. Не до всіх встигаю, звісно, але за той час, коли книжка готувалася до друку, з'явилися нові дуже зворушливі випадки збереженого життя. Про один із них хочу розповісти.

У 2023 році в моєї пацієнтки Надії нарешті підтвердили таку довгоочікувану вагітність. Термін — шість тижнів. А наступного тижня, у неділю вранці, Надія звернулася до гінекологічного відділення, зауваживши в себе кров'янисті виділення. На УЗД лікар діагностував відсутність серцебиття. У телефонній розмові колега запевнив мене в тому, що довго й уважно проводив це обстеження. Отже, завмерла вагітність. Надія була в такому стані, що їй важко було говорити.

Мені ж нічого не залишалося, як призначити їй на понеділок вишкрібання. Але я цілий день в неділю молилася за цю жінку, щоб вона прийняла ту ситуацію, яка є. Надя теж собі молилася. А в понеділок вранці мені спало на думку ще раз скерувати жінку на ультразвук. Не знаю, чому я так вирішила, адже мала результат вчорашнього обстеження, в правильності якого не сумнівалася. Надія знову йде на УЗД, і чує: «Дивіться, дитя живе!» Сьогодні ця жінка вже на 20-му тижні. Її дитя росте й чекає свого часу появи на світ. Такі випадки ми розцінюємо як «поза медициною». І слава Богу їх є безліч!

Післямова

Років десять тому в Українському католицькому університеті я проходила курс «Біоетика подружнього життя». Там готувала доповідь на тему аборту, оскільки з цим питанням найбільше зустрічаюся в роботі. Я збудувала її на основі книжки Філіпа Нея і Марі Петерс «Шлях центуріона. Нелегкий шлях колишнього виконавця абортів до відтворення власної автентичності».

Тоді отець Ігор Бойко – ректор Духовної Семінарії у Львові, запропонував мені організувати зустріч жінок у вузькому колі, які колись хотіли зробити аборт. Але вони цього не захотіли згадувати, тому відмовилися від зустрічі. Звісно, отець шкодував, адже хотів зібрати свідчення, однак у цьому їхньому рішенні є позитивний момент.

Жінки тепер воліють не згадувати про свої тодішні наміри позбутися своїх діток і на сьогодні ніколи цього б не вчинили. Тому хочу, щоб вищеописані історії допомогли тим, хто зараз на краю прірви, аби не впасти в неї і не вчинити непоправне.

Дуже помагають вагітним жінкам молитовники о. Ігоря Царя «Ми діти Божі і нащадки Марії», «Величайте Ісуса Христа», книжечки «Чудесні дарунки Митрополита Андрея», «Троянди від сестри Теклі» та інші, які ϵ на сайті:

ihortsar.vercel.app.

Молитва за життя дитини в утробі матері

Господи, Ісусе Христе, через заступництво Твоєї Матері Марії, яка непорочно народила Тебе в любові і через заступництво святого Йосифа Обручника, вірного мужа, що опікувався Тобою, прошу Тебе за дитинку в моєму лоні. Також прошу за всіх дітей, яким загрожує смерть.

Прошу Тебе, Боже, наш Спасителю, дай батькам відвагу і любов, щоб своїм дітям у материнському лоні дозволили жити. Почуй мене, Господи, і відверни духа смерті від беззахисних дітей. Також збережи від усякого зла лікарів, просвіти їхній розум, щоб прикладали всі зусилля для народження дітей, яким Бог подарував безсмертну душу!

Стрілисті молитви

У той час, коли важко зосередитися на молитві, беремо вервицю і вголос промовляємо потрібну нам стрілисту молитву 50, 100, 200 чи більше разів. І тоді, дуже часто, приходить поміч від Бога.

Ісус – мій Бог; Господь – моя скеля; Ісусе, я люблю Тебе; Боже, рятуй мене; Боже, я прощаю всім; Господь в мені, а я в Бозі; Ранами Ісуса, я зцілений; Боже, укріпи моє серце; Боже, просвіти мій розум; Боже, поспіши мені на поміч...

Ісус – мій Бог!

- 1. 'Ім'ям Моїм виганятимуть бісів, будуть говорити мовами новими; гадюк руками братимуть, і хоч би що смертоносне випили, не пошкодить їм; на хворих будуть руки класти, і добре їм стане (Мк 16:18).
- 2. Ось Я даю вам владу наступати на зміїв, скорпіонів і на всю ворожу силу й ніщо вам не пошкодить (Лк 10:19).
- 3. Сатана приходить хіба щоб красти, вбивати і вигублювати (Ів 10:10).
- 4. Ісус прийшов на землю, щоб творити добро та зціляти всіх, кого диявол поневолив (Ді 10:38).
- 5. Треба завжди чинити опір недобрим думкам, і брати їх в полон на послух Христові (2 Кр 10:5).
- 6. Бо кожний, хто призове ім'я Господнє, спасеться! (Рм 10:13)
- 7. Не бійся! Тільки віруй (Мк 5:36). Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе! Тому то ми сміливо говоримо: Господь мені помічник, і я не злякаюсь нікого: що зробить людина мені? (Євр. 13:5)

- 8. Бог дав нам не духа страху, а сили, любови й поміркованости (2 Тм 1:7).
- 9. Господь звільнить мене від усякого лихого вчинку і спасе мене для Свого Небесного Царства. Йому слава на віки вічні! Амінь (2 Тм 4:18).
- 10. Нехай радіє серце тих, що Господа шукають! (1 Хр 16:10). Слабосильний нехай скаже: Я сильний! (Йоіл 4:10)
- 11 Я перемагаю кров'ю Агнця і словом свідчення свого (Од 12:11).
- 12. Усяку журбу мою покладаю на Бога, бо Він піклується мною (1 Пт 5:7).
- 13. Я народився від Бога і не грішу, а бережу себе, і лукавий мене не чіпає (1 Ів 5:18).
- 14. Господь Сам у Своїм тілі виніс наші гріхи на хрест, щоб ми, вмерши для гріхів, жили для справедливости; бо ми Його ранами зцілилися (1 Пт 2:24).
- 15. Я не вмру, а буду жити і розказувати діла Господні (Пс 117:17).
- 16. Я маю левине серце (2 Сам 17:10) і, дякуючи Богові, беру участь у переможному

- ході Христа (2 Кр 2:14), який сотворив мене для добрих діл (Еф 2:10).
- 17. Господь наказав мені: "Будь мужнім і хоробрим; не лякайся й не падай духом, бо Господь, Бог твій, з тобою, куди б ти не подався" (Нав 1:9).
- 18. Господь мій Цілитель (Вих 15:26). Господь світло моє і Спаситель мій, кого маю боятися? Господь захисник життя мого, кого маю лякатися? (Пс 26:1)
- 19. Я укріпляюсь Господом і могутністю Його сили! (Еф 6:10)
- 20. Бог моє спасіння і моя скеля, мій захист: не захитаюсь анітрохи! (Пс 61:2)
- 21. Бо ми для Бога пахощі Христові серед тих, що спасаються, і серед тих, що гинуть (2 Кр 2:15).
- 22. Коріться, отже, Богові, противтеся дияволові, і він утече від вас. Наблизьтеся до Бога, і Він наблизиться до вас (Як 4:7). Бо коли не увіруєте, що Я Сущий (Ягве), помрете у ваших гріхах (Ів 8:24).

- 23. Царство Боже не їжа і не пиття, а праведність, мир і радість у Святому Дусі (Рм 14:17).
- 24. Всі обітниці, які Бог дав Авраамові, через віру в Ісуса Христа перейшли на мене (Гл 3:29), бо я син Божий (Гл 3:25) і нащадок Марії (Од 12:17). Я радію життям в Христі Ісусі (Рм 8:2).
- 25. Не журіться, бо радість у Господі це ваша сила! (Неєм 8:10)
- 26. Завжди радійте. Моліться без перерви. За все дякуйте: Така бо воля Божа щодо вас у Христі Ісусі (1 Сл 5:16).
- 27. Проказуйте між собою вголос псалми й гимни та духовні пісні, співайте та прославляйте у серцях ваших Господа і дякуйте за все завжди Богові й Отцеві в ім'я Господа нашого Ісуса Христа (Еф 5:19).
- 28. Хто на Господа надіється, той відновлює сили; немов орел здіймає крила, біжить не знає утоми, іде вперед не знемагає (Іс 40:31).

МОЛИТВА ПРО БОЖИЙ ЗАХИСТ

(на основі псалма 90)

З ласки Божої я перебуваю під опікою Всевишнього, під крівлею Всемогутнього живу. Величаю і прославляю Господа: Ти мій захист і моя твердиня – Бог мій і я довіряю Тобі своє життя!

Бо Ти спасеш мене від сіті ворожої, неспокою, зневіри та пошести смертоносної. Плечима Своїми заступиш мене, огорнеш Своїм крилом і я буду надійно захищений.

Твоя істина, як зброя оточить мене. Я не злякаюся страху нічного, ані стріли, що летить від ворога, ані мари, що в пітьмі бродить, ані злого духа, який нищить опівдні.

Тисяча, навіть десять тисяч впадуть навколо мене, до мене ж ця кара не наблизиться. Лиш очима спогляну і відплату грішникам побачу.

Господь – моя надія! Я шукав Всевишнього і Він став моїм прибіжищем. Ніяке лихо не спіткає мене і рана не торкнеться тіла мого, ніяка біда не наблизиться до житла мого, бо Ти, Господи, повелів ангелам Своїм охороняти мене на всіх дорогах моїх.

У небезпеці вони візьмуть мене на руки і понесуть, щоб я не спіткнувся. Я буду наступати на змія і скорпіона, перемагати лева і дракона.

Всю надію покладаю на Тебе, мій Боже! Ти визволиш мене і захистиш, бо я пізнав ім'я Твоє і на собі досвідчив Твоє милосердя, любов і доброту. Вірю, що Ти ніколи не залишиш мене і не покинеш.

Я взиватиму до Тебе, Господи, і Ти почуєш мене. У стражданні будеш зі мною і порятуєш мене та прославиш. Довгим віком обдаруєш мене і даш мені спасіння Своє та вічну радість в небі. Амінь.

Вервичка до Матері Божої

(На великому зернятку) О Діво Неустанної Помочі, вислухай голосу душ благаючих: Ти нам можеш помогти в кожній потребі. О Мати, з надією кличемо до Тебе: Марія нам помогла, Марія нам поможе, Марія нам хоче помогти, Марія нам завжди помагала і тепер нам поможе. (На малих зернятках) О, Маріє, поможи нам!

Слово Боже зигляє

Слабосильний нехай скаже: s -сильний! (\check{M} оіл 4:10).

Бог оживляє мертвих і кличе неіснуюче як існуюче (*Pм 4:17*).

Бог сказав – і появилося світло, Бог сказав – і утворилася земля,

Бог сказав — і народилася людина (*Бт 1*). А тому і я кажу: ранами Ісуса я зцілений! (*І Пт 2:24*). Амінь

Мені матуся говорила

Українська народна пісня

Мені матуся говорила, Щоб не грішила з хлопцем я, Бо хлопець любить та й покине, 2 p. А ти дівчино жий сама.

Покине карі оченята, Покине личко цілувать. Покине дівчину любити, 2p. Ще й миленькою називать.

Піду до церкви помолюся, Нехай поможе Бог мені. Піду на прощу в Зарваницю *2 р*. І знайду щастя у житті.

Швиденько літо проминуло, Настала осінь золота, Дівчині доля усміхнулась, 2 р. І вийшла заміж за козака.

Текст опрацював о. Ігор Цар

Серце, серце, будь спокійне – Збудься журб і всіх тривог. Все на світі йде, минає – Буде так, як хоче Бог.

Релігійне вилання

Тетяна Ладубець З дітьми до неба!

Набір: *Тетяна Метик* Редактор: *Ірина Мартин* Коректор: *Іванна Біла* Комп'ютерний макет: *Ростислав Рибчанський*

Підписано до друку 24.05.2023. Формат 70х100/32. Папір офс. Офс. друк. Ум.-друк. арк. 2,6. Обл.-вид. арк. 1,7.

Друк ТзОВ "Дизайн-студія "Папуга" м. Львів. вул. Городоцька, 288 (територія "Ілта Пежо") тел. 067 370 34 03 Свідоцтво видавничої справи ЛВ №15 від 21.11.2001 р.